

Grønland som turistmål

/Lisbeth Valgreen

Grønlands økonomi bygger, sammen med bloktilskuddet fra Danmark (ca. 3,9 mia kr/årligt), på fire søjler: fiskeri, landbaserede erhverv, råstoffer og turisme. I grønlandske sammenhænge er turismen et forholdsvist nyt erhverv, og Naalakkersuisut ser det som en af løsningerne på på sigt at frigøre sig økonomisk fra Danmark. Man har i de seneste årtier derfor arbejdet målrettet mod øget turisme og ser muligheder for yderligere vækst bl.a. ved udbygning af lufthavne: "Allerede i dag bidrager turismesektoren med vækst og arbejdspladser. I 2019 bidrog de udenlandske turister i Grønland alene med 414 millioner kroner til vores fælles økonomi." (Naalakkersuisut Turismestrategi 2021-2023, s. 4).

Indtil grundlovsændringen i 1953 var Grønland lukket for indrejse; man skulle have tilladelse til at rejse ind i landet. Al administration og tilladelser til indrejse til Grønland foregik i København. Et eksempel på en sådan tilladelse kan man finde i foreningen Det Grønlandske Selskabs (DGS) arkiver. I 1951 ønskede foreningen at udskrive en prisopgavekonkurrence blandt danske gymnasieelever med en rejse til Grønland som førstepræmie. I et brev til den daværende departementschef i Grønlandsdepartementet Eske Brun skrev foreningen, at man havde konfereret med både statsministeren og departementets skolekonsulent om ideen, som der var blevet taget positivt imod. DGS kunne nu, med Eske Bruns tilsagn om frirejse, arbejde videre på at planlægge vinderens rejse: Forretningsgangen gik via statsministeriet til Den Kongelige Grønlandske Handelspassagerafdeling, og med et dokument fra Grønlandsdepartementet under armen kunne vinderen henvende sig til den lokale kærner [kommunens administrator] i de pågældende byer og få dækket sine udgifter ved opholdet.

Efter 1953 åbnede man for private rejsende, og den samtidige udvikling af trafikale forhold gjorde lande som Grønland lettere tilgængelige; fly kombineret med skibstrafik dannede grundlag for et erhverv som turisme. Med landingsbanerne på de amerikanske baser i Kangerlussuaq og Narsarsuaq kunne man nu sende turister til Grønland med fly og videre langs kysten med skib til de forskellige byer.

Siden Hjemmestyret i 1991 oprettede Grønlands Hjemmestyres Turistråd, i dag kaldet Visit Greenland, har man udviklet turismeerhvervet på en sådan måde, at det i dag en af de fire søjler, som Naalakkersuisut baserer Grønlands økonomi på, og antallet af turister har været jævnt stigende. Man er nu i gang med at udbygge lufthavnen i Nuuk og har også et stærkt ønske om at udbygge lufthavnene i hhv. Ilulissat i Diskobugten og Qaqortoq i Sydgrønland for at gøre transporten til kysten fra både Danmark og udlandet lettere - og dermed adgangen for turister til landet. Dette skal være med til at styrke væksten i den grønlandske økonomi. I Sydgrønland kan man i dag uddanne sig til Arktisk turistguide, mens det selvstyrejede Visit Greenland står for den samlede markedsføring af Grønland som turistdestination. Grundet covid-19 oplevede Grønland ligesom resten af verden en væsentlig nedgang i antallet af turister i 2020, men til gengæld fik man introduceret staycation som et nyt fænomen i landet.

Og så den lille krølle: Det Grønlandske Selskabs gennemførte opgaveskrivningskonkurrencen i en årrække. Her præcis 70 år efter brevet til

Grønlandsdepartementet har Uddannelses- og Forskningsministeriet udskrevet en specialekonkurrence om rigsfællesskabet. Klik [her](#) for at læse mere.

Litteratur:

Turismen skal organiseres, AG/Grønlandsposten, nr. 4/1988:

<https://timarit.is/page/3819171#page/n13/mode/2up>

Campus Kujalleq: <https://cak.gl/kvu/arctic-guide/>

Det Grønlandske Selskabs arkiv, Arktisk Institut, A494.

Folketingstidende, tillæg G, Folketinget 2019-20:

https://www.ft.dk/ripdf/samling/20191/redegoerelse/R12/20191_R12.pdf

Grønlands Erhvervsportal: <https://www.businessingreenland.gl/da/Erhverv/Turisme>

Hegelund, Liisi Egede: Tikeraaq. Kalallit Nunaani takornariaqarneq/Tourism in Greenland. Milik Publishing, 2009.

Jensen, I.P.: *Kæmnervirksomheden i Grønland*. Tidsskriftet Grønland, nr. 6, 1954:

<http://www.tidsskriftetgronland.dk/archive/1954-6-Artikel05.pdf>

Naalakkersuisut: <https://naalakkersuisut.gl/da>

Naalakkersuisut, Dep. for Erhverv: Turismestrategi 2021-2023

<https://naalakkersuisut.gl/~media/Nanoq/Files/Hearings/2020/Turismestrategi/Documents/Turismestrategi%202021-2023.pdf>

Ren, Carina og Daniela Chimirri: *Turismeudvikling i Grønland - afdækning og inspiration*. Tourism Research Unit, AAU, 2017: https://www.aau.dk/digitalAssets/282/282589_turismeudvikling-i-groenland-rapport_endelig.pdf

Ren, Carina og Daniela Chimirri: *Turisme i Grønland - før, nu og i morgen*. Tidsskriftet Grønland, 4/2018 s. 295-302.

Valgreen, Lisbeth: *Historiske film fra Grønland. Det Danske Filminstitut præsenterer en stor samling af nydigitaliserede film fra Grønland fra perioden 1918-1965*:

<https://filmcentralen.dk/museum/danmark-paa-film/tema/historiske-film-fra-groenland?fbclid=IwAR3ha6Rf7I5fFGW2b-M0UBdgOQm7nSFBK549GKuDuv0s3yvKQjzQjk7kRMc#2>

Visit Greenland: Turismestatistik rapport 2019 Grønland:

<http://www.tourismstat.gl/resources/reports/da/r31/Turismestatistik%20rapport%20Gr%C3%B8nland%202019.pdf>

Visit Greenland: <https://visitgreenland.com/>

